

ทางภาษาออกเป็น 5 ระดับคือ กลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำสุด ต่ำ ปานกลาง สูงกว่าปานกลาง และสูงสุด โดยให้กลุ่มทดลองอ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องทั้ง 4 แบบ ผลการวิจัยปรากฏว่า วิธีการนำเรื่องทั้ง 4 แบบ จะปรากฏผลสูงในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาต่ำสุด ต่ำและปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาสูงกว่าปานกลางและกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาสูงสุดจะไม่แตกต่างกัน และพบว่าการนำเรื่องแบบย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง และแบบนอกโครงเรื่องส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำเนื้อเรื่องสูงกว่าการนำเรื่องแบบมีข้อทดสอบถูกผิดและแบบเติมคำให้สมบูรณ์ จากการศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการนำเรื่องต่างกันส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำเนื้อเรื่องแตกต่างกัน และวิธีที่ดีที่สุดคือ แบบย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องและแบบนอกโครงเรื่อง

สมิธ (Smith, 1976 : 3482-A) ได้ศึกษาการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องในวิชาคณิตศาสตร์ 3 แบบ คือ จัดไว้ก่อนการเขียนหรือการนำเรื่อง จัดไว้ระหว่างการเขียนและจัดไว้หลังการเขียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 235 คน ในแต่ละกลุ่มทดลองมีทั้งนักศึกษาที่มีความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงนามธรรมสูงและต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงนามธรรมต่ำ ได้รับอิทธิพลจากการจัดความคิดรวบยอดของเรื่อง ไว้ก่อนและหลังการเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีกิจกรรมระหว่างการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องกับความสามารถในการคิดหาเหตุผลเชิงนามธรรม

เจียมจิต หัวหาญ (2522 : 37-65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำ โดยใช้วิธีนำเรื่อง 3 แบบ ได้แก่ การนำเรื่องแบบย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง การนำเรื่องแบบนอกโครงเรื่อง และการนำเรื่องแบบมีข้อทดสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลาดหญ้าวิทยาลิการศึกษา 2522 จำนวน 45 คน ดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัวเรา แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่อ่านบทความที่มีการนำเรื่องแบบย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง กลุ่มที่ 2 อ่านบทความที่มีการนำเรื่องแบบนอกโครงเรื่อง และกลุ่มที่ 3 อ่านบทความที่มีการนำเรื่องแบบมีข้อทดสอบถูกผิด หลังจากนั้นให้กลุ่มทดลองทั้งหมดทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านทันที และเว้นไป 1 สัปดาห์ เพื่อหาความคงทนในการจำ ผลการวิจัยปรากฏว่า การนำเรื่องทั้ง 3 แบบส่งผล

ACC. No. 91022.....
DATE RECEIVED... 25 ก.ค. 2537
CALL No. 2753

ให้นักเรียนเข้าใจ เรื่องที่อ่านไม่แตกต่างกัน แต่ในเรื่องความคงทนในการจำเนื้อเรื่องพบว่าการนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่องให้ผลดีกว่าการนำเรื่องแบบอื่น ๆ

ไพจิตรรา ขวัญสุวรรณ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนแผนกพัฒนการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนบทเรียนที่มีทศรูปก่อนการอ่าน และบทเรียนที่มีทศรูปหลังการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนแผนกพัฒนการ ระดับ ปวช.1 ปีการศึกษา 2532 ของวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เนื้อเรื่อง จำนวน 24 เรื่อง แผนการสอน จำนวน 24 แผน และแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 24 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มที่เรียนบทเรียนที่มีทศรูปก่อนการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนบทเรียนที่มีทศรูปหลังการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พริตตี (Priddy, 1990 : 2442-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่อง 2 รูปแบบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องของนักเรียนเกรด 4 ที่มีความรู้เดิม (Prior Knowledge) และระดับความสามารถในการอ่านต่างกัน กลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มเข้ารับเงื่อนไขการทดลอง 3 แบบ คือ

กลุ่มที่ 1 ได้รับการจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องแบบความเรียง

กลุ่มที่ 2 ได้รับการจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องแบบอภิปราย

กลุ่มที่ 3 ได้รับการจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องทั้งแบบความเรียงและแบบอภิปราย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมวัดซ้ำโดยการทดลองหลังการทดลอง 4 ครั้ง ใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเป็นตัวแปรร่วม ผลการทดลองพบว่า การจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องทั้ง 3 แบบ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างรูปแบบของการนำเรื่องกับความรู้เดิมและจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยวิธีของสตีวเดนท์-นิวแมน-คูลส์ (Student-Newman-Keuls) พบว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องแบบความเรียงส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อเรื่องต่ำกว่าอีก 2 แบบ นั่นคือ การจัดความคิดรวบยอดโดยการนำเรื่องแบบอภิปรายเพียงอย่างเดียว และการนำ

เรื่องแบบอภิปรายร่วมกับแบบความเรียง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีกว่าแบบความเรียงอย่างเดียว

1.1 การนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ

ออสซูเบล และฟิทซ์เจอร์ราลด์ (Ausubel and Fitzgerald, 1962 : 266-274) ได้ศึกษาการนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ 3 แบบ คือ

- 1) แบบเรื่องย่อที่มีการเปรียบเทียบ (Comparative Organizer)
- 2) แบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง (Expository Organizer)
- 3) แบบเรื่องย่อที่กล่าวถึงที่มาของเนื้อเรื่อง (Historical Organizer)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 155 คน หลังจากให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเนื้อเรื่องแล้ว 3 วัน จึงทำการทดสอบ ผลปรากฏว่า เรื่องย่อที่มีการเปรียบเทียบส่งผลต่อการจำและการเรียนรู้มากกว่าอีกสองแบบ และผลจากการทดสอบหลังการอ่านเรื่องแล้ว 10 วัน พบว่าเรื่องย่อที่มีการเปรียบเทียบ และแบบที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง ส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำสูงกว่าแบบที่กล่าวถึงที่มาของเนื้อเรื่อง

หลังจากนั้น ออสซูเบล และฟิทซ์เจอร์ราลด์ (Ausubel and Fitzgerald, 1962 : 243-249) ได้ศึกษาการนำเรื่องที่มีต่อการเรียนรู้ต่อเนื่อง โดยใช้เนื้อเรื่องที่เป็นชุดต่อเนื่องและเกี่ยวข้องกัน แต่ไม่สัมพันธ์กับความรู้เดิมที่เรียนมาก่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีความสามารถทางภาษาสูง และต่ำ โดยให้กลุ่มควบคุมอ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องแบบเรื่องย่อซึ่งไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน กลุ่มทดลองอ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องแบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าความแตกต่างนี้จะเห็นได้ชัดเจนกับกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาต่ำ ซึ่งผู้วิจัยอธิบายว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาดำเนินมีความสามารถในการจัดความคิดรวบยอดคำด้วย ฉะนั้นการนำเรื่องแบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องจึงช่วยให้ผู้เรียน โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถทางภาษาดำเนิน สามารถจดจำและเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น

ชมุร่าค (Shmurak, 1974 : 2075-A) ได้ทดลองใช้การนำเรื่องแบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องในการสอนเรื่องปฏิกิริยาของอินซูลิน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน

เกรด 8 จำนวน 161 คน โดยจำแนกตามเพศ ระดับความสามารถในการอ่านและการคิด ผลการทดลองพบว่า ระดับความสามารถในการอ่านสัมพันธ์อย่างสูงกับการเรียนรู้ ในทำนองเดียวกัน เมเฮอร์ (Maher, 1975 : 2616-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเรื่องแบบต่าง ๆ เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีจำนวน 84 คน แบ่งตามกลุ่มที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูง ปานกลางและต่ำ ผลจากการทดลอง พบว่าการนำเรื่องที่ทำให้เป็นพ้อย ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ และปานกลาง จะได้รับประโยชน์จากการนำเรื่องมากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูง

สดุติพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และ ไม่มีบทสรุป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง จำนวน 120 คน แล้วแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่สอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน การอ่านเรื่อง กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มที่สอนอ่านภาษาไทยที่มีบทสรุปหลังการอ่านเรื่อง และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่สอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่ไม่มีบทสรุป เนื้อหาที่ใช้สอน ได้แก่ ศิลปินเอก ความสามัคคี นิทานชาดก มหากบิลวานร และความดีที่ไม่รู้จักสูญสิ้น เมื่อสอนอ่านภาษาไทยแต่ละกลุ่มเสร็จสิ้นแล้ว จึงทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเร็วและความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน การอ่านเรื่อง บทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านเรื่อง และบทเรียนที่ไม่มีบทสรุปเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือการสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านเรื่อง และหลังการอ่านเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าการสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่ไม่มีบทสรุป แต่การสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน และมีบทสรุปหลังการอ่านเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านความสามารถในการอ่านเร็ว พบว่า การสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเร็วสูงกว่าการสอนอ่านภาษาไทยจากบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านเรื่อง

ฤทัย ทัพพันธ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนโปรแกรมที่ใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องชนิดไฮดรัสส์ จักซัสส์ และสิ่งพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย จำนวน 90 คน แบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ดังนี้

กลุ่มทดลอง 1 เรียนจากบทเรียนโปรแกรมที่ใช้สื่อช่วยจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องชนิดไฮดรัสส์

กลุ่มทดลอง 2 เรียนจากบทเรียนโปรแกรมที่ใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องชนิดจักซัสส์

กลุ่มทดลอง 3 เรียนจากบทเรียนโปรแกรมที่ใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องชนิดสิ่งพิมพ์

หลังจากจบบทเรียนแล้ววัดผลทันที วัน 1 สัปดาห์ และวัน 2 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน

ทาวน์เซนด์และแคลริฮิว (Townsend and Clarihew, 1989 : 15-35) ได้ศึกษาผลของการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแบบเรื่องย่อ และแบบรูปภาพที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านบทเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการอ่านสูงและต่ำ พบว่าการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแบบเรื่องย่อเหมาะกับนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการอ่านสูง ในขณะที่การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแบบรูปภาพเหมาะกับนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการอ่านต่ำ

คลอสเตอร์และวินน์ (Kloster and Winne, 1989 : 9-15) ได้ศึกษาผลของการจัดความคิดรวบยอดเนื้อเรื่องต่างรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยการจัดความคิดรวบยอดเนื้อเรื่องแบบเรื่องย่อ แบบเปรียบเทียบ แบบโครงร่าง และแบบเนื้อเรื่องธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 จำนวน 199 คน ใช้เนื้อเรื่องเป็นบทเรียนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การทดสอบใช้แบบทดสอบแบบระลีกเสรี 5 ข้อ และแบบเลือกตอบ 30 ข้อ ผลการทดลองพบว่า การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแต่ละรูปแบบมีผลต่อการระลีกไม่แตกต่างกันและการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแบบเรื่องย่อและแบบเปรียบเทียบจะดีกว่าแบบโครงร่างและแบบธรรมชาติ

ปิยาภรณ์ รอดไฟ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการนำเรื่องต่างรูปแบบที่มีต่อการจำเนื้อเรื่องของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน โดยศึกษาการนำเรื่องแบบเรื่องย่อ แบบรูปภาพ และแบบรูปภาพกับเรื่องย่อ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2532 จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 192 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 96 คน และนักเรียนหญิง 96 คน กลุ่มตัวอย่างได้รับการลุ่มเข้ารับการทดลองเป็นจำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน นักเรียนแต่ละคนเข้ารับการทดลอง ได้รับเงื่อนไขการทดลองเพียงเงื่อนไขเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเนื้อเรื่องจำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 3 ชุด และแบบทดสอบวัดความจำเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ ค่าเงินการทดลองโดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความจำเนื้อเรื่อง ให้คะแนนการตอบคำถามจากแบบทดสอบวัดความจำเนื้อเรื่อง โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลกลุ่มสมบูรณ์ โหมดเฉพาะ 2x3 (เพศ x แบบของการนำเรื่อง) ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องแบบเรื่องย่อแบบรูปภาพ และแบบรูปภาพกับเรื่องย่อ มีคะแนนการจำเนื้อเรื่องไม่แตกต่างกัน
- 2) นักเรียนหญิงมีคะแนนการจำเนื้อเรื่องมากกว่านักเรียนชาย
- 3) มีกิริยาร่วมระหว่างเพศและแบบของการนำเรื่อง

สมหมาย ไฉนชฎีกุล (2533 : ก-ข) ศึกษาผลของการจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องของนักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านเข้าใจเรื่องภาษาอังกฤษแตกต่างกัน โดยการจัดความคิดรวบยอดเนื้อเรื่อง 4 แบบ คือแบบนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ แบบใช้ภาพสี่ประกอบระหว่างเรื่อง แบบใช้คำถามอันนัยประกอบท้ายเรื่อง และแบบเนื้อเรื่องธรรมดา ระดับความสามารถในการอ่านเข้าใจเรื่อง แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับความสามารถสูง และต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 240 คน หลังจากให้อ่านเนื้อเรื่องที่มีการจัดความคิดรวบยอดแบบต่าง ๆ แล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และนำคะแนนมาวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า การจัดความคิดรวบยอดของเนื้อเรื่องแบบใช้ภาพสี่ประกอบระหว่างเรื่อง และแบบนำเรื่องด้วยเรื่อง เหมาะกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มมากกว่าวิธีอื่น

1.2 การนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากผลการวิจัยของ ขวัญชัย เหมือนเผ่าพงษ์ (2525 : 26-27) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับไม่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏว่า ผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมสูงกว่าผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ไม่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ดาลิส (Dalis, 1970 : 20-23) ที่ได้ทดลองกับนักเรียนเกรด 10 จำนวน 133 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 บอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

กลุ่มที่ 2 บอกจุดประสงค์ทั่วไป

กลุ่มที่ 3 ไม่บอกจุดประสงค์

โดยทั้ง 3 กลุ่มได้รับการสอนโดยครูคนเดียว และจากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับการบอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฮัชและลอง (Huch and Long, 1973 : 40-41) ได้ทดลองกับนักศึกษาฝึกหัดครู โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 10 คน ได้รับรายการของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียน กลุ่มควบคุม 9 คน ไม่ได้รับรายการของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนำทั้งสองกลุ่มมารวมกันเป็นชั้นเดียว แล้วสอนบทเรียน หลังจบบทเรียนแล้วให้ทำแบบทดสอบ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไมล์ (Miles, 1976 : 2606-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรณีวิทยาเบื้องต้นที่ใช้และไม่ใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย จำนวน 62 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 31 คน โดยให้กลุ่มทดลองได้รับแจกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมล่วงหน้าทุกสัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับแจกจุดประสงค์ทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ประเสริฐ พงศ์นรินทร์ (2521 : 43-45) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยทราบและไม่ทราบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนไก่อ่เตี้ย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 60 คน กลุ่มทดลองทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองซึ่งทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ มีเจตคติในทางบวกต่อวิธีการสอนที่ครูจัดขึ้นในทำนองเดียวกัน วีระ ก้อนแก้ว (2523 : 44) ได้ศึกษาอิทธิพลของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ โดยให้กลุ่มทดลองทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ และกลุ่มควบคุมได้รับคำแนะนำอย่างอื่น ซึ่งไม่ใช่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แจไซ สุวัฒน์ประ (2527 : ง-จ) ได้ทำการทดลองสอนโดยแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่ได้รับการแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับการสอนปกติ และเพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ของโรงเรียนเมืองนครราชสีมา จำนวน 60 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างได้ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

สุรศักดิ์ ม่วงสว่าง (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างนักเรียนที่ใช้วิธีสอนโดยบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับวิธีสอนโดยตั้งคำถามก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ จังหวัดชัยนาท จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ตามเงื่อนไขการทดลอง ดังนี้

กลุ่มทดลอง ก เรียนจากวิธีสอนโดยบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก่อนเรียน

กลุ่มทดลอง ข เรียนจากวิธีสอนโดยตั้งคำถามก่อนเรียน

หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้งให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทันที แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าความแตกต่าง โดยใช้ t -test ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิธีสอนโดยบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมกับวิธีสอนโดยตั้งคำถามก่อนเรียน ไม่แตกต่างกัน

พิทยา เลขะพันธุ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากมโนทัศน์โดยการเตรียมความพร้อมด้วยการใช้คำถามและการแจ้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมแก่ผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดอยุธยา จำนวน 60 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง ก และกลุ่มทดลอง ข กลุ่มละ 30 คน ตามเงื่อนไข ดังนี้

กลุ่มทดลอง ก เรียนจากรายการโทรทัศน์ที่มีการเตรียมความพร้อมด้วยการใช้คำถาม

กลุ่มทดลอง ข เรียนจากรายการโทรทัศน์ที่มีการเตรียมความพร้อมด้วยการแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแก่ผู้เรียน

หลังจากเรียนแล้วให้ทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบทันที นำคะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test ผลการศึกษพบว่า ผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ก สูงกว่ากลุ่มทดลอง ข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เยี่ยม วรอินทร์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับแบบทดสอบย่อยที่แตกต่างกันและการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบึงนาราง สปอ. โพทะเล สปจ. พิจิตร จำนวน 90 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1, 2, 3 ได้รับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอนกลุ่มที่ 4, 5, 6 ไม่ได้รับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน และกลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 4 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบแบบมีตัวถูกตัวเดียว กลุ่มที่ 2 กับกลุ่มที่ 5 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบแบบมีตัวถูกหลายตัวและกลุ่มที่ 3 กับกลุ่มที่ 6 ได้รับการทดสอบย่อยด้วยแบบทดสอบเลือกตอบแบบไม่กำหนดตัวถูก การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของทุคีย์ ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้แบบทดสอบย่อยที่แตกต่างกัน กับการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน ไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

2) นักเรียนที่ได้รับการทดสอบย่อยที่ต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) นักเรียนที่ได้รับการบอกและไม่บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ประเวศ มงคลศิริ (Mongkolsiri, 1992 : 2490-A) ได้ศึกษาผลของการบอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีทั่วไป ประชากรเป็นนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นครนายก ปีการศึกษา 2533 จำนวน 244 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ตามเงื่อนไขการทดลอง ดังนี้

กลุ่มทดลอง 1 ได้รับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งก่อนการสอนในห้องเรียนและก่อนการสอนในห้องทดลอง

กลุ่มทดลอง 2 ได้รับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการสอนในห้องเรียน แต่ไม่ได้รับในการสอนในห้องทดลอง

กลุ่มทดลอง 3 ไม่ได้รับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการสอนในห้องเรียน แต่ได้รับก่อนการสอนในห้องทดลอง

กลุ่มควบคุม ไม่ได้รับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งก่อนการสอนในห้องเรียนและห้องทดลอง

ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1, 2 และ 3 สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่กล่าวมาเห็นได้ว่า มีทั้งส่วนสนับสนุนผลดีของการบอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีทั้งส่วนที่ไม่สนับสนุนคือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างการบอกและไม่บอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวก็มีแนวโน้มไปในทางสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ เพราะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทำให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองจะต้องทำอะไรให้ได้ ดังนั้นการบอกให้

ผู้เรียนทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมก่อนการอ่านเรื่อง น่าจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหามากขึ้นและทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเรื่องเพิ่มขึ้น

1.3 การนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่อง

การนำแผนผังสรุปโยงเรื่องมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน ได้มีผู้สนใจศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งสามารถรวบรวมได้ ดังนี้

อัลเวอร์แมน (Alvermann, 1982 : 754-758) ได้ศึกษาผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องแบบเติมคำที่มีต่อความสามารถในการจำใจความสำคัญของเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรดเอ จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน กลุ่มแรกเรียนการอ่านโดยการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มที่สองใช้การอ่านธรรมดา ในขณะที่อ่านกลุ่มแรกจะต้องเติมข้อความลงในแผนผังที่เว้นไว้แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องจากแผนผังที่ทำเสร็จแล้ว จากนั้นให้เขียนถ่ายถอดความจำจากเรื่องที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องสามารถจำใจความสำคัญของเรื่องได้ถึงร้อยละ 73 ในขณะที่นักเรียนที่เรียนด้วยการอ่านธรรมดา สามารถจำใจความสำคัญของเรื่อง ได้เพียงร้อยละ 57 เท่านั้น

ซินาตรา และสตาห์ล-กีเมค (Sinatra and Stahl-Gemake, 1982 : 22-28) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ฝึกการทางร่างกาย อายุเฉลี่ย 10 ปี 5 เดือน จำนวน 27 คน โดยวิธีสอนแบบทำแผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่าน และการอภิปรายก่อนการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของการสอนแบบทำแผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่านสูงกว่าวิธีการสอนแบบอภิปรายก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แกลโลเวย์ (Galloway, 1984 : 722-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่าน 2 วิธี คือ การอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) และการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 321 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 107 คน กลุ่มแรกเรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มที่สองเรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) กลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้วิธีสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องมีคะแนน

ความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

รูทเซล (Reutzel, 1985 : 401-404) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 5 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่หนึ่งในโรงเรียนแห่งหนึ่งของรัฐเท็กซัส จำนวน 102 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งสอนโดยวิธีการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน อีกกลุ่มสอนโดยใช้วิธีที่เน้นการอภิปรายและตอบคำถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปีต่อมาเขาได้ศึกษาผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องเป็นแบบฝึกหัดชนิดเติมคำ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 ในรัฐเท็กซัส จำนวน 101 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจำนวน 50 คน เรียนด้วยการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มที่ 2 จำนวน 51 คน เรียนด้วยวิธีที่เน้นการอภิปรายเรื่องที่อ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การเขียนบันทึกความจำจากเรื่องที่อ่าน (Written Free Recall Protocol) ผลการวิจัยพบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มที่เรียนด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่องสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการอภิปราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (Reutzel, 1986 : 524-527)

คาร์เตอร์ (Carter, 1985 : 674-A) ได้เปรียบเทียบการสอนอ่าน 2 วิธี คือ การอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) และการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความผิดปกติทางกายซึ่งเรียนอยู่เกรด 3,4 และ 5 จำนวน 60 คน เกรดละ 20 คน ในแต่ละเกรดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเรียนโดยใช้การอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) กลุ่มที่ 2 เรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม อ่านบทอ่าน จำนวน 12 เรื่อง ในเวลา 15 สัปดาห์ โดยทดสอบความเข้าใจในการอ่านด้วยแบบสอบหลังการอ่านทุกครั้ง ผลการวิจัยพบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มที่เรียนด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่องสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้น (SQ3R) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวยเลอร์ (Dyer, 1986 : 2641-A) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการถ่ายโอนการเรียนรู้ กลุ่ม

ตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก จำนวน 30 คน เรียนด้วยการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่านซึ่งเน้นใจความสำคัญโดยมีการอภิปรายใจความสำคัญของเรื่อง กลุ่มที่สองจำนวน 30 คน เรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่านซึ่งไม่เน้นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน กลุ่มที่สามจำนวน 20 คนเรียนโดยการฟังการบรรยายจากครูก่อนการอ่าน ผู้อ่านทั้งสามกลุ่มได้อ่านบทอ่านเรื่องเดียวกันแล้วทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลังการอ่าน หลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้วหนึ่งสัปดาห์ ก็ทดสอบความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนทั้งสามกลุ่มบทอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว แต่ไม่มีกิจกรรมก่อนการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มที่เรียนด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่าน แต่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช่แผนผังสรุปโยงเรื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า คำดัชนีเลขคณิตในการถ่ายโอนการเรียนรู้ของกลุ่มที่เรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องก่อนการอ่านซึ่งเน้นใจความสำคัญของเรื่องสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช่แผนผังสรุปโยงเรื่องซึ่งไม่เน้นใจความสำคัญของเรื่องและกลุ่มที่ไม่ใช่แผนผังสรุปโยงเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ลอนคาริก (Loncaric, 1986 : 2006-A) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องที่มีต่อการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 45 คน คือ กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง และกลุ่มควบคุมเรียนโดยไม่ใช่แผนผังสรุปโยงเรื่อง ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แบบทดสอบ Gale-MacGinite Reading Test ก่อนการแบ่งกลุ่ม เมื่อสิ้นสุดการทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้งสองได้รับการทดสอบโดยใช้แบบสอบวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนวิชาสังคมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพทล ปุฎฐประเสริฐ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการอภิปรายและการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน โดยกลุ่มที่ 1 เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน กลุ่มที่ 2 เรียนด้วยการอภิปราย ใช้เวลาในการเรียน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ และมีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนทั้งสอง

กลุ่มทุกครั้ง หลังการเรียนในแต่ละคาบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องประกอบการอ่าน มีแนวโน้มช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดีขึ้น เพราะทำให้สามารถมองเห็นใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ตลอดจนความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่านด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำเอาแผนผังสรุปโยง เรื่องมา เป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับผลของการนำ เรื่องซึ่งจะ เปรียบเทียบกับการนำ เรื่องด้วยเรื่องย่อและการนำ เรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้นำ

การใช้ตัวชี้นำมาช่วยดึงความสนใจของผู้เรียน ให้จดจ่อกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้สามารถจำ และ เข้าใจ เรื่อง ได้ดีขึ้น มีผู้สนใจศึกษาไว้หลายท่าน ดังจะ ได้กล่าวถึงต่อไปนี้

แจคสัน (Jackson, 1977 : 5566-A) ได้ศึกษาความแตกต่างของความเข้าใจ เนื้อหาจากการใช้ตัวชี้นำ 3 แบบ คือ ใช้รูปภาพ จีดเส้นได้คำและข้อความสำคัญ และ ใช้ทั้งสองอย่างรวมกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6, 7 และ 8 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจเนื้อหาจากการใช้ตัวชี้นำทั้ง 3 แบบ ไม่แตกต่างกัน

ไพบูลย์ เพิ่มพูล (2524 : 49-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านหนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษา ที่อาศัยการเพิ่มจำนวนตัวชี้นำด้วยคำ โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 150 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อ่านหนังสือแบบเรียนซึ่งเพิ่มคำชี้นำด้วยคำ 4 ครั้ง มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านหนังสือเรียน ซึ่งเพิ่มตัวชี้นำด้วยคำ 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง และไม่เพิ่มคำชี้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วินอง แจ้งใจ (2527 : 29) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูน เรื่องที่ใช้และไม่ใช้ เครื่องชี้นำในคำบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากหนังสือการ์ตูน เรื่องที่ใช้ เครื่องชี้นำในคำบรรยายสูงกว่าผลการเรียนรู้

ของนักเรียนจากการเรียนด้วยหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ไม่ใช่เครื่องชี้ในคำบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภักดี ขจรไชยกุล (2528 : 23-27) ได้ศึกษาผลการใช้ตัวชี้แนะการจัดหมวดหมู่ของภาพประกอบคำในขั้นตอนการนำเสนอและในขั้นทดสอบที่มีต่อการระลึกได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ จำนวน 180 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มตามเงื่อนไขการทดลอง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้รับการทดลองเรียนโดยไม่มีการใช้ตัวชี้แนะการจัดหมวดหมู่ของภาพประกอบคำในขั้นตอนการนำเสนอและในขั้นทดสอบการระลึก

กลุ่มที่ 2 ผู้รับการทดลองเรียนโดยไม่มีการใช้ตัวชี้แนะการจัดหมวดหมู่ของภาพประกอบคำในขั้นตอนการนำเสนอ แต่มีการใช้ตัวชี้แนะในขั้นทดสอบการระลึก

กลุ่มที่ 3 ผู้รับการทดลองเรียนโดยมีการใช้ตัวชี้แนะการจัดหมวดหมู่ของภาพประกอบคำในขั้นตอนการนำเสนอ แต่ไม่มีการใช้ตัวชี้แนะในขั้นทดสอบการระลึก

กลุ่มที่ 4 ผู้รับการทดลองเรียนโดยมีการใช้ตัวชี้แนะการจัดหมวดหมู่ของภาพประกอบคำทั้งในขั้นตอนการนำเสนอและในขั้นทดสอบการระลึก

ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่ได้รับตัวชี้แนะทั้งในขั้นตอนการนำเสนอและขั้นทดสอบการระลึก มีคะแนนความสามารถในการระลึกสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ สิ้นพัฒนานุกูล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องชี้แบบต่าง ๆ โดยใช้เครื่องชี้แบบขีดเส้นใต้ แบบตีกรอบ และแบบพิมพ์สีพื้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาลัย จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 90 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เข้ารับการทดลองตามเงื่อนไข ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องชี้แบบขีดเส้นใต้เน้นสาระสำคัญ

กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องชี้แบบตีกรอบเน้นสาระสำคัญ

กลุ่มทดลองที่ 3 อ่านเนื้อหาที่ใช้เครื่องชี้แบบพิมพ์สีพื้นเน้นสาระสำคัญ

แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการอ่านเนื้อหา 30 นาที เมื่อจบแล้วทดสอบทันที แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One

Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า เครื่องชี้้นำทั้ง 3 แบบ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

ยูอิลล์และจอสซีลีน (Yuill and Josecelyne, 1988 : 152-158) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการให้ตัวชี้ นำที่เป็นสิ่งช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดที่มีต่อความจำ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 7-8 ปี จำนวน 24 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มที่มีความเข้าใจในการอ่านสูงและกลุ่มที่มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ กลุ่มละ 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นเรื่องสั้น จำนวน 8 เรื่อง แต่ละเรื่องประกอบด้วยคำ จำนวน 50-70 คำ ที่มีตัวชี้ นำแบบมีชื่อเรื่องสมบูรณ์ ชื่อเรื่อง ไม่สมบูรณ์ ภาพประกอบเนื้อเรื่องสมบูรณ์และภาพประกอบเนื้อเรื่อง ไม่สมบูรณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านสูง มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ ได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านเรื่องที่มีชื่อเรื่องสมบูรณ์ และมีภาพประกอบเนื้อเรื่องสมบูรณ์ มากกว่าเรื่องที่มีชื่อเรื่องและภาพประกอบเนื้อเรื่อง ไม่สมบูรณ์ จากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ตัวชี้ นำ ซึ่งเป็นภาพประกอบเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าภาพประกอบเนื้อเรื่องที่ไม่สมบูรณ์

ลัดดาวรรณ ศรีสังข์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเสนอข้อความต่างรูปแบบที่มีต่อการจำของนักเรียนที่พูดภาษาไทยและภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง โดยการเสนอข้อความธรรมดา ข้อความขีดเส้นใต้ ข้อความตัวหนา ข้อความตัวเอน ข้อความใช้สีเขียวทาทับ และข้อความตัวพิมพ์เขียว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 360 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง จำนวน 180 คน กลุ่มที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วยเรื่องสั้น 6 ชุด แต่ละชุดเป็นเรื่องสั้นเรื่องเดียวกัน แตกต่างกันตรงรูปแบบของข้อความและแบบทดสอบวัดความจำข้อความ โดยให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องสั้นคนละ 1 ชุด แล้วทำแบบทดสอบวัดความจำข้อความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำข้อความธรรมดา ข้อความขีดเส้นใต้ ข้อความตัวหนา ข้อความตัวเอน ข้อความมีสีเขียวทาทับ และข้อความตัวพิมพ์เขียวได้แตกต่างกันและนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่งจำข้อความธรรมดา ข้อความขีดเส้นใต้ ข้อความตัวหนา ข้อความตัวเอน ข้อความมีสีเขียวทาทับ และข้อความตัวพิมพ์

เขียนได้มากกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่ง

นอกจากนี้ ชาติยา แซ่ตัน (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอิทธิพลของตัวชี้นำ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน โดยศึกษาตัวชี้นำแบบคำชี้นำ ตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา และแบบไม่มีตัวชี้นำ กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 180 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง จำนวน 90 คน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 90 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 6 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย เนื้อเรื่องที่มีภาพประกอบพร้อมตัวชี้นำแบบต่าง ๆ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ และนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา ได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีตัวชี้นำ แต่นักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบคำชี้นำ ได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกับนักเรียนกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตัวพิมพ์หนา

จากเอกสารงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การนำเรื่องและตัวชี้นำ ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า การนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ การนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่องกับตัวชี้นำแบบตีกรอบ และตัวชี้นำแบบขีดเส้นใต้ จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันหรือไม่ รวมทั้งศึกษากิริยาร่วม (Interaction) ระหว่างตัวแปรทั้งสอง คือ การนำเรื่องและตัวชี้นำ

วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของการนำเรื่องและตัวชี้นำที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมระหว่างตัวแปรทั้งสอง ซึ่ง ได้แก่ การนำเรื่องและตัวชี้นำ

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ เนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่อง

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตีกรอบ และเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบขีดเส้นใต้

2.3 เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างการนำเรื่องและตัวชี้นำ

สมมติฐาน

1. ถ้าให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ เนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่องแล้ว นักเรียนจะมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน

2. ถ้าให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตีกรอบและเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบขีดเส้นใต้แล้วนักเรียนจะมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน

3. ถ้าให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ เนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่อง โดยมีตัวชี้นำแบบตีกรอบและแบบขีดเส้นใต้แล้ว นักเรียนจะมีความเข้าใจในการอ่านเรื่องที่มีการนำเรื่องแบบต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามระดับของตัวชี้นำ หรือมีกิริยาร่วมระหว่างการนำเรื่องและตัวชี้นำ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ทำให้รู้ว่าเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ เนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันหรือไม่

1.2 ทำให้รู้ว่าเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบตีกรอบและเนื้อเรื่องที่มีตัวชี้นำแบบขีดเส้นใต้ ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันหรือไม่

1.3 ทำให้รู้ว่ามีกิริยาร่วมระหว่างการนำเรื่องและตัวชี้นำหรือไม่

2. คำแนะนำนำไปใช้

2.1 ช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน รวมทั้งผู้ที่สนใจ สามารถเลือกวิธีการนำเรื่องและตัวชี้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตตำรา หรือแบบเรียนนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบของหนังสือให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3 เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเพิ่มเติม สำหรับผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการนำเรื่องและตัวชี้นำ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีลักษณะเป็นโรงเรียนแบบ 3 คือ มีจำนวนนักเรียน 301-600 คน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 170 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 9,480 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีลักษณะเป็นโรงเรียนแบบ 3 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 192 คน ซึ่งสุ่มมาจากประชากรในข้อ 1

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 การนำเรื่อง แปรค่าเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- 3.1.1.1 การนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ
- 3.1.1.2 การนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3.1.1.3 การนำเรื่องด้วยแผนผังสรุปโยงเรื่อง
- 3.1.2 ตัวชี้นำ แปรค่าเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - 3.1.2.1 ตัวชี้นำแบบตีกรอบ
 - 3.1.2.2 ตัวชี้นำแบบคิดเส้นใต้
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนำเรื่อง หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการที่นำมาเสนอไว้ก่อนเนื้อเรื่องเพื่อเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจในการอ่าน

การนำเรื่องด้วยเรื่องย่อ หมายถึง การเก็บใจความสำคัญของเนื้อเรื่องแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่แต่เพียงย่อ ๆ โดยเนื้อความติดต่อกัน แล้วนำมาเสนอไว้ก่อนเนื้อเรื่อง

การนำเรื่องด้วยจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของการอ่านเรื่องว่า หลังจากที่ได้อ่านเรื่องแล้วนักเรียนจะต้องเกิดพฤติกรรมใดบ้างโดยกำหนดเป็นข้อ ๆ ซึ่งแต่ละข้อจะประกอบด้วย พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ และเกณฑ์ แล้วนำมาเสนอไว้ก่อนเนื้อเรื่อง

การนำเรื่องโดยการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่อง หมายถึง การให้ความรู้ หรือข้อมูลพื้นฐานในเรื่องที่อ่าน โดยใช้แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญไว้อย่างเป็นขั้นตอนในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยึดหลักการสร้างแผนผังสรุปโยงเรื่องแบบพรรณารายละเอียดเพียงอย่างเดียวแล้วนำมาเสนอไว้ก่อนเนื้อเรื่อง

ตัวชี้นำ หมายถึง การใช้ร่องรอยในส่วใดส่วนหนึ่งของเรื่อง เพื่อเน้นให้ผู้เรียนเห็นชัดว่าเป็นส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้นำแบบตีกรอบ หมายถึง การเขียนกรอบสี่เหลี่ยมล้อมรอบข้อความที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ตัวชี้นำแบบขีดเส้นใต้ หมายถึง การลากเส้นตรง 1 เส้น ได้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องที่มีการนำเรื่องและตัวชี้นำแบบต่าง ๆ ตามเงื่อนไขการทดลอง

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก